

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN
RAKENNESUUNNITELMAN KUNTAKOHTAINEN
TOTEUTTAMISOHJELMA 2011 – 2012

13.12.2010

Kaupunginhallitus 20.12.2010

Sisällysluettelo

1. LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET	3
1.1 Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma ja yhdyskuntasuunnittelun muu hankekokonaisuus 2030	3
2. MAANKÄYTÖN TOIMENPITEET	4
2.1 Maapolitiikan ml. raakamaahankinnan ja kaavavarantojen kehittäminen.....	4
2.2 Kaavoitusohjelma.....	4
2.3 Hajarakentamisen hallinta.....	4
2.4 Keskustojen kehittäminen	5
2.5 Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen ja joukkoliikenteen edellytysten tukeminen	5
3. PALVELUVERKON KEHITTÄMISEN TOIMENPITEET	5
3.1 Kunnallisen palveluverkon kehittäminen	5
3.2 Kuntien palveluinvestoinnit.....	5
3.3 Kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten luominen ja sijoituksen ohjaus	6
4. ASUNTOTUOTANNON EDISTÄMISEN TOIMENPITEET	6
4.1 Tontinluovutusohjelmat ja muut toimenpiteet asuntotuotantotavoitteiden saavuttamiseksi	6
4.2 Asuntotuotannon edellyttämät kunnallistekniikkainvestoinnit.....	8
4.3 Energiatehokkuuden edistäminen uudis- ja korjausrakentamisessa.....	8
4.4 Erityisryhmien asumisen kehittäminen	9
5. LIIKENNEJÄRJESTELMÄN TOTEUTTAMISEN TOIMENPITEET.....	9
5.1 Joukkoliikenteen kehittäminen	9
5.2 Jalankulun ja pyöräliikenteen kehittäminen.....	10
5.3 Tiehankkeiden toteutus	11
5.4 Liikenneinvestoinnit.....	11
6. MUUT ILMASTONMUUTOKSEN HILLINNÄN JA SOPEUTUMISEN TOIMENPITEET	11
6.1 Energiatuotannon kehittäminen	11
6.2 Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	11
7. TOTEUTTAMISOHJELMIEN SEURANTA	11
7.1 Seurantaväli, vastuutaho, seurannan käsittely.....	11
7.2 Seurattavat asiat ja mittarit.....	12

1. LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

1.1 Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma ja yhdyskuntasuunnittelun muu hankekokonaisuus 2030

Tämän toteuttamisohjelman tarkoituksena on varmistaa rakennesuunnitelman 2030 toteutuksen käynnistyminen ja MAL-aiesopimuksen toteutuminen. Ohjelmalla kunnat varmistavat rakennesuunnitelman ottamisen huomioon talousarvioissaan ja taloussuunnitelmissaan.

Tampereen kaupunkiseudun kunnissa on kevään 2010 aikana hyväksytty hankekokonaisuus, joka sisältää rakennesuunnitelman, asuntopoliittisen ohjelman ja ilmastostrategian. Ylöjärven kaupunginvaltuusto hyväksyi Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelman 2030, asuntopoliittisen ohjelman ja ilmastostrategian 22.4.2010. Hyväksyessään em. suunnitelman, valtuusto päätti, että rakennesuunnitelmalle laaditaan kuntakohtainen toteuttamisohjelma. Asuntopoliittinen ohjelma hyväksyttiin Tampereen kaupunkiseudun asuntopoliittikkaa ohjaavana suunnitelmana. Vastaavasti ilmastostrategia hyväksyttiin ilmastomuutoksen hillintää ohjaavana suunnitelmana.

Tämän toteuttamisohjelman laatiminen liittyy myös valtion ja kaupunkiseudun kuntien väliseen MAL-aiesopimukseen, jossa kunnat sitoutuvat hyväksymään rakennesuunnitelman kuntakohtaiset toteuttamisohjelmat vuoden 2010 loppuun mennessä. Tarkoituksena on, että seudun kuntien sitoutuessa tekemään osuutensa, saataisiin varmistettua myös valtion rahoitus seudun tärkeinä pitämiin hankkeisiin. Aiesopimus on tarkoitus hyväksyä kunnissa vuoden 2010 lopussa.

Edellä esitelty hankekokonaisuus on kuntien yhdessä valitsema vaihtoehto nykykehitykselle. Hyväksytyjen suunnitelmien lisäksi hankekokonaisuus sisältää liikennejärjestelmäsuunnitelman, jonka laatiminen on käynnissä. Kokonaisuudelle on asetettu yhteinen tavoitteisto, jota kukin suunnitelma tarkentaa omasta näkökulmastaan:

1. Väestön kasvuun varaudutaan
2. Yhdyskuntarakennetta tiivistetään
3. Keskustoja kehitetään
4. Asuntotuotannon monipuolisuutta lisätään
5. Elinkeinoelämän kasvua tuetaan
6. Liikkumisen tapoja uudistetaan
7. Palvelujen saatavuutta yli kuntarajojen parannetaan
8. Ilmastomuutosta hillitään

Hankekokonaisuuden toteuttamisen ohjelmointi on syytä kohdentaa osa-alueisiin, jotka mainitaan tekeillä olevassa MAL-aiesopimuksessa. Sopimuksen kannalta tärkeitä osa-alueita ovat:

- maanhankinta ja kaavavarannot
- tontinluovutus ja hajarakentamisen hallinta
- asuntotuotanto
- joukkoliikenne

Toteuttamisohjelman laatimisella ja seurannalla pyritään parantamaan kaupungin eri toimijoiden edellytyksiä varautua tuleviin haasteisiin. Kaupungin eri toimialojen tulee noudattaa ohjelmaa talousarviovalmistelussaan ja toimintaansa suunnittelussa. Tämä tarkoittaa mm. kaavoitusohjelmaa, kunnallistekniikan rakentamisohjelmaa, päivähoidon ja koulujen investointisuunnitelmaa, palvelujen ja elinkeinoelämän sekä asumisen tontinluovutusta.

2. MAANKÄYTÖN TOIMENPITEET

2.1 Maapolitiikan ml. raakamaahankinnan ja kaavavarantojen kehittäminen

Rakennesuunnitelma sisälsi myös seudun maapoliittiset periaatteet. Ylöjärven kaupungin voimassa oleva maapoliittinen ohjelma on näiden periaatteiden mukainen.

Ylöjärven kaupungin maanomistustilanne on tällä hetkellä hyvä asumisen osalta rakennesuunnitelmassa esitetyillä kasvualueilla keskustassa, rautatien ja Viljakkalantien välisellä alueella sekä Metsäkylässä. Kaikilla alueilla tarvitaan kuitenkin täydentävää maanhankintaa.

Yritystonttien osalta tilanne on hyvä Uusi-Kuruntien suunnassa ja huonohko osittain Elovainion alueella, läntisen kehätien varrella ja osittain myös Vaasantien varrella. Näillä alueilla tarvitaan aktiivista maanhankintaa mahdollisimman nopeasti.

Kaikilla em. rakennesuunnitelman kasvualueilla on asumisen osalta melko hyvä kaavavarantotilanne ja yritystonttien osalta aluetta on huono tilanne. Kaavavarannon ylläpitäminen ja parantaminen edellyttää vuosittain asemakaavoituksen kohdistamista näille alueille riittävässä määrin.

2.2 Kaavoitusohjelma

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavoitusohjelman 2011 - 2013 kokouksessaan 11.11.2010. Ohjelma on laadittu siten, että se toteuttaa mahdollisimman hyvin rakennesuunnitelmaa. Niin osayleiskaavoituksessa kuin asemakaavoituksessa isoimmat ja tärkeimmät hankkeet ovat rakennesuunnitelman kasvualueilla keskustassa, Viljakkalantien ja rautatien välisellä alueella sekä Metsäkylässä. Elinkeinoelämäalueiden osalta Elovainion lisäksi painopiste on pääteiden eli Vaasantien, Uusi-Kuruntien ja läntisen kehätien suunnassa.

2.3 Hajarakentamisen hallinta

Yhteiset Tampereen kaupunkiseudun periaatteet hajarakentamisen hallinnaksi valmistuvat tämän vuoden loppuun mennessä. Sen jälkeen kun em. periaatteet on käsitelty ja hyväksytty Ylöjärvellä valmistuvat asemakaava-alueiden ulkopuolisten alueiden osayleiskaava-

vat Kuruntien varrella ja Karhella, uusi rakennusjärjestys sekä asemakaava-alueen ulkopuolisten alueiden lupien myöntämisperiaatteet. Asemakaavojen ja taajamien lievealueilla otetaan lupien käsittelyperiaatteissa huomioon myös maapoliittiset tarpeet. Hajarakentaminen hallinnassa on tarkoitettu ohjata pääosa rakentamisesta palvelujen ja kylien läheisyyteen.

Osana hajarakentamisen hallintaa ja koko kaupungin palveluverkosuunnitelmaa käynnistetään koko kaupunkialueen kaupunkirakennepolitiikka v. 2012.

2.4 Keskustojen kehittäminen

Keskustaa eheytetään ja tiivistetään maankäyttöä tehostamalla. Tämä toteutetaan laatimalla keskustan osayleiskaavan muutos sekä nykyistä rakennetta ja asemakaavoja täydentävillä asemakaavan muutoksilla ja laajennuksilla. Erityisesti kiinnitetään huomiota palvelujen ja asutuksen lisäämiseen sekä joukkoliikenteen, kevyenliikenteen ja kävelyalueiden kehittämiseen.

2.5 Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen ja joukkoliikenteen edellytysten tukeminen

Rakennesuunnitelman tavoitteiden mukaisesti rautatien läheisyyteen kaavoitetaan merkittävästi uutta asutusta, jotta tulevaisuudessa voitaisiin ottaa käyttöön lähijunaliikenne. Lisäksi uutta asutusta osoitetaan linja-autojen laatuikäytävien varrelle niin keskustassa ja sen ympäristössä kuin Metsäkylässä.

3. PALVELUVERKON KEHITTÄMISEN TOIMENPITEET

3.1 Kunnallisen palveluverkon kehittäminen

Ylöjärven päivähoiton palveluverkon kehittäminen painottuu keskustan alueella ja työmatkaliikenteen keskeisten väylien varteen, yksittäisiä yksiköitä sijoitetaan myös riittävän isoiksi kasvaville asuinalueille.

Terveyspalveluista neuvoloita sijoitetaan riittävän isoiksi kasvaville asuinalueille. Muuten terveyspalvelut tiivistyvät nykyisten terveysasemien yhteyteen pääterveysasemalle keskustaan, Viljakkalan ja Kurun terveysasemille.

Sosiaalityön palveluja tarjotaan nykyisistä yksiköistä keskustan, Viljakkalan ja Kurun toimipisteissä.

Ylöjärvi on mukana tärkeimmissä seudullisissa yhteistyöhankkeissa koskien perusturvaa ja koulutoimea.

Siivikkalan, Vuorentaustan ja Kolmenkulman teollisuusalueen palveluverkon kehittämissuunnitelmat tehdään yhteistyössä rajanaapurikuntien kanssa.

3.2 Kuntien palveluinvestoinnit

Terveyskeskuksen laajennus on valmistunut ja saneeraus valmistuu v. 2011. Mäkkylänrinteen toinen päiväkotitoimitus valmistuu 2012.

Elovainion alueelle valmistuu noin 800 oppilaan koulutuskeskus lu-kiolle, ammattikoululle ja aikuiskoulutukselle. Nykyisen lukion tilat korjataan perusopetustiloiksi.

Veittijärven ja Asuntilan koulujen opetustiloja lisätään rakennuksien sisäisin muutostoin.

Urheilutalon (uimahalli, keilahalli, palloiluhalli) tilamuutokset ja peruskorjaus käynnistetään ja hanke valmistuu v. 2013.

3.3 Kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten luominen ja sijoituksen ohjaus

Elovainion alueen asemakaavan muutosten yhteydessä laadittiin koko kaupungin ja lähiseudun kunnat kattava kaupan liiketilöiden vaikutusten selvittäminen ja arviointi. Tämä selvitys antaa mitoitusperusteita kaupallisten tilojen osalta koko keskusta-alueella. Selvitystä täydennetään tarpeellisilta osin vireillä olevissa keskustan ja Kirkonseudun osayleiskaavatoissa ja tulevissa asemakaavoissa.

Em. selvityksen mukaan Ylöjärvellä tarvitaan erityisesti erilaisia erikoistavarakaupan tiloja ja myös vähäisemmässä määrin lisää päivittäistavarakaupan tiloja. Ylöjärvellä väestö ja ostovoima kasvavat merkittävästi. Tällä hetkellä erityisesti erikoiskaupan ostovoimaa siirtyy Tampereelle ja muihin kuntiin liian paljon.

4. ASUNTOTUOTANNON EDISTÄMISEN TOIMENPITEET

4.1 Tontinluovutusohjelmat ja muut toimenpiteet asuntotuotantotavoitteiden saavuttamiseksi

Arvio tarkistettu Ylöjärven osalta 3.11.2010

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN ASUNTOTUOTANTO 2011-2012

2011	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi
Kerrostaloasunnot	43	30	150	9	117	1 265	0	168
Rivitaloasunnot	62	30	50	10	57	185	6	75
Omakotitaloas.	85	90	100	29	26	200	34	75
Yhteensä	190	150	300	48	200	1 650	40	318

2011	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi
Omistusasunnot	153	120	100	38	130	700	40	127
Ara-vuokra-asunnot	27	15	150	5	30	900	0	81
Muut	10	15	50	5	40	50	0	110
Yhteensä	190	150	300	48	200	1 650	40	318

2012	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi
Kerrostaloasunnot	57	35	100	9	128	1 320	0	90
Rivitaloasunnot	70	35	50	10	50	210	6	116
Omakotitaloas.	85	105	100	29	43	220	34	100
Yhteensä	212	175	250	48	221	1 750	40	306

2012	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi
Omistusasunnot	177	140	100	38	151	900	40	196
Ara-vuokra-asunnot	0	15	100	5	30	770	0	50
Muut	35	20	50	5	40	80	0	60
Yhteensä	212	175	250	48	221	1 750	40	306

Ylöjärvellä on arvioitu asuntotuotannon toteutuvan määrällisesti rakennesuunnitelman ja asuntopoliittisen ohjelman mukaisesti. Omistusasuntojen rakentaminen jäänee jonkin verran alle tavoitteen, mutta vastaavasti vuokra-asuntotuotanto olisi tavoitetta suurempi. Myös kohta ”Muut” jäänee jonkin verran alle tavoitteen.

Talotyypeittäin arvioiden kerrostalotuotanto ylittää tavoitteen vuosi-
na 2011 – 2012, samoin rivitaloasuntojen rakentamisen määrä. Omakotitaloasuntoja valmistuu selvästi alle tavoitteen. Em. luvut ovat arvioita ja arvioitu tuotanto ei vastaa tavanomaisia vuosia joh-
tuen vuosien 2008 – 2010 asuntotuotannon lamasta.

Kaupungin asuintonttien luovutus kohdistuu erityisesti keskustan ja Metsäkylän alueille rakennesuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Kerros- ja rivitaloasunnoista rakennetaan lähes kaikki keskusta-
alueelle (Soppeenmäki koulun tontti ja Kirkonseutu/Kultaniitty ker-
rostalojen osalta ja Haavisto-Korte rivitalojen osalta) ja Metsäky-
lään, mutta omakotituotannosta noin puolet.

Kaupungin luovuttamille tonteille rakennettaneen asuntoja v. 2011 seuraavasti:

Kerrostaloasunnot: 40 kpl, rivitaloasunnot: 70 kpl, paritaloasunnot: 6 kpl ja yksiasuntoiset omakotitalot: 30 kpl. Yhteensä kaupungin luovuttamille tonteille valmistunee noin 150 asuntoa v. 2011. Kaikkien tonttien kysyntä on ollut merkittävästi suurempaa kuin luovutet-
tavien tonttien määrä. Erityistä tarvetta on lisätä omakotitonttien vuosittaista luovutusmäärää. Ylöjärvelle pitäisi rakentaa vuosittain keskimäärin 141 omakoti- ja paritaloasuntoa. Yksiasuntoisten oma-
kotitonttien luovutusmäärä tulisi olla 60 – 80 kpl vuodessa ja parita-
loasuntoja tulisi rakentaa kaupungin luovuttamille tonteille noin 20
kpl vuodessa. Asemakaava-alueen ulkopuolisille alueille eli haja-
asutusalueelle rakennettaneen noin 50 – 60 omakotitaloa vuodes-
sa.

Kaupunki luovutti 29 omakotitonttia v. 2009. Koko kaupunkiin val-
mistui 127 erillispientaloasuntoa v. 2009 (155 kpl v. 2008).

Kaupunki ei tarpeeksi pysty vaikuttamaan rakennettavien omakotiasuntojen määrään. Mikäli kaupungin oma tonttitarjonta olisi suurempaa, niin määrään voitaisiin paremmin vaikuttaa. Nyt tarjonnan ollessa riittämätöntä, niin kysyntä suuntautuu paljon asemakaavan ulkopuolisille alueille.

Kerros- ja rivitalojen osalta rakentaminen tapahtuu tulevina vuosina pääosin kaupungin omistamille tonteille. Näin ollen kaupungilla on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa sekä hallinta- että talotyyppijakamaan. Vähäisimmät vaikutusmahdollisuudet on vuokra-asuntotuotannon määrään.

4.2 Asuntotuotannon edellyttämät kunnallistekniikkainvestoinnit

Kaupunki on varautunut kunnallistekniikan ja katujen rakentamiseen normaalilla hyvällä tasolla. Omakotitonttien luovutuksen määrän nostamiseen nykyinen kunnallistekniikan määrärahataso ei anna mahdollisuuksia. Investoinnit suuntautuvat ennen kaikkea keskustaan ja Metsäkylään.

Vuoden 2011 talousarviossa on varauduttu seuraaviin keskustan katujen ja vesihuollon investointeihin: Kirkonseutu 2,08 milj.€ ja Soppeenmäki 0,2 milj.€. Lisäksi koko kaupungin alueella on varauduttu kaavateiden valaistukseen 0,1 milj.€ ja kevyenliikenteen väylien rakentamiseen 40.000 €. Metsäkylässä ja teollisuusalueella on varauduttu 0,61 milj.€n investointeihin. Em. investoinnit ovat yhteensä 3,03 milj.€.

4.3 Energiatehokkuuden edistäminen uudis- ja korjausrakentamisessa

Ylöjärvi on hyväksynyt kauppa- ja teollisuusministeriön kanssa tehdyn energiatehokkuussopimuksen. Sopimus koskee kaupungin omistamien rakennusten, myös asuinrakennusten, katu- ja muun ulkovalaistuksen, vesi- ja jätehuollon sekä liikenteen ja kuljetusten energian käyttöä siltä osin kuin näistä mikään ei ole jonkin muun vastaavan sopimuksen piirissä.

Sopimuksessa on sitouduttu energiansäästötavoitteeseen ja sopimus tulee edellyttämään Ylöjärven kaupungilta merkittävää panostusta. Toisaalta tällä panostuksella voidaan saavuttaa myös säästöjä. Sopimuksen toteutumista varten on laadittu energiankäytön toimintasuunnitelma. Tilakeskuksen hallinnoimissa kiinteistöissä energiakatselmustoiminta käynnistetään vuoden 2010 aikana. Pääosa kiinteistömässistä katselmoidaan vuoden 2011 loppuun mennessä. Energiakatselmuksia pitää sopimuksen mukaan olla suoritettuna vuoden 2013 loppuun mennessä.

Energiatehokkuus otetaan huomioon yhdyskuntarakenteen, yksittäisten alueiden ja rakennusten suunnittelussa, rakentamisessa ja ylläpidossa.

Tulevissa talonrakennuksen investointihankkeiden suunnittelussa ja rakentamisessa huomioidaan lähivuosien kiristyvät talotekniikkaa ja rakenteita koskevat energiansäästömääräykset. Öljylämmitteisissä rakennuksissa pyritään asteittain siirtymään vaihtoehtoisten ener-

giamuotojen käyttöön. Uusissa talonrakennuksen investointikohteissa mietitään aina uusiutuvien energiamuotojen käyttöä ainakin osana tulevaa energiankäyttöä.

Kaupunki suorittaa energiatehokkuuden vertailun investoinneissa. Kaukolämmön jakelualueella tukeudutaan kaukolämpöön. Kaukolämmön toiminta-alueen ulkopuolella selvitetään vaihtoehtoisten energiamuotojen käyttömahdollisuudet, kuten esim. maalämmön.

4.4 Erityisryhmien asumisen kehittäminen

Asuntopoliittisessa ohjelmassa asumisen erityisryhmillä tarkoitetaan vanhuksia (yli 75-vuotiaita) niiltä osin kuin ryhmä tarvitsee erityispalveluita (esim. dementikot), mielenterveys kuntoutujia (ml. neurologisista vammoista toipujat), kehitysvammaisia, vaikeavammaisia, päihdeongelmaisia ja (pitkäaikais) asunnottomia. Myös opiskelijat muodostavat eräänlaisen erityisryhmän.

Asuntopoliittisen ohjelman mukaan sosiaali- ja terveystoimi ja kaa-voitus ryhtyvät yhteistyöhön kaikissa kunnissa tekemällä säännöllisesti katsauksen erityisryhmien tarpeisiin ja tarjontaan. Tulokset otetaan huomioon asuinalueita kehitettäessä.

MAL-sopimuksessa on tarkoitus sopia, että kunnat määrittelevät seudullisesti erityisryhmien asumistarpeet ja sopivat yhteisvastuullisesta asuntopoliitikasta. Seudun kunnat ovat yhteistyössä muun Pirkanmaan kuntien ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kanssa laati- neet syksyllä 2010 alueellinen toteuttamissuunnitelman kehitys- vammaisten asumisen kehittämisestä ja siinä alustavasti sopineet yhteisten toimenpiteiden käynnistämisestä.

Ylöjärven keskustaan on suunnitteilla kehitysvammaisten erityis- asumisen hanke yhteistyössä Palvelutalosaatiö Kaksikon kanssa. Tällä hetkellä pohditaan nykyisten Palvelutalosaatiön asuntojen purkamista ja uudelleen rakentamista tai kokonaan uuden hank- keen toteuttamista. Tämä on tarpeellista, koska Ylisen keskuslai- toksen osalta toiminta suunnitellaan lakkautettavaksi vuoteen 2020 mennessä. Myös aikuistuvat kehitysvammaiset muuttavat aiempaa useammin vanhempiensa kodeista itsenäiseen (tuettuun) asumi- seen.

5. LIIKENNEJÄRJESTELMÄN TOTEUTTAMISEN TOIMENPITEET

5.1 Joukkoliikenteen kehittäminen

Hyväksytyjen kaupunkiseudun suunnitelmien mukaisesti Ylöjärvel- lä otetaan uutena joukkoliikennevälineenä käyttöön lähijuna nykyi- sellä rataverkolla vuoden 2020 jälkeen. Laajalle alueelle ja myös radan läheisyyteen esim. syöttöliikenteenä jää käyttöön kuitenkin nykyinen järjestelmä, joka perustuu linja-autoliikenteeseen.

Bussiliikenteen laatukäytävien kehittämistä jatketaan vuodesta 2011 alkaen. Ylöjärvellä tehdään vuosittain bussiliikenteen laatu- käytäviin liittyviä pieniä parannustoimenpiteitä 30.000 € määrära- halla.

Suurimpana yksittäisenä hankkeena on Metsäkylän länsiosan uusi liittymä VT3:lle. Liittymästä on valmistunut tiesuunnitelma vuonna 2010 ja vuonna 2011 on tarkoitus laatia liittymän rakennussuunnitelma. Suunnittelukustannukset ovat n. 15.000 €.

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän jäsenkuntien alueelle perustetaan seudullinen joukkoliikenneviranomaisen, joukkoliikennelautakunta. Joukkoliikenneyksikkö organisoidaan isäntäkuntamallilla Tampereen kaupungin organisaatioon vuoden 2011 alusta alkaen. Syksyllä 2010 on käynnistetty joukkoliikennesuunnitelman laadinta. Tämän yhteydessä määritellään mm. kuntakohtaiset palvelutasot joukkoliikenteelle.

Seutuhallitus on nimennyt liikennejärjestelmätyöryhmän. Työryhmä on perustettu yhteistyön tehostamiseksi keskittymään seudun liikenteen haasteisiin ja seututasoisen liikennejärjestelmäkokonaisuuden kehittämiseen. Tämä on jatkoa TASE-2025 liikennejärjestelmäsuunnitelman kehittämissuunnitelmaan. Vuonna 2011 työryhmä valmistele seuraavia asioita: kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelma, lähijunaliikenteen toteuttamisedellytykset, Tampereen seudun liikennetutkimus (liikennemallin päivitys), lähijunaliikenteen lisäkapasiteettiselvitys (päävastuu Liikennevirastolla) ja eteläsuunnan lisäraiteiden aluevarausuunnitelma (päävastuu Liikennevirastolla). Lisäksi liikennejärjestelmätyöryhmä seuraa seudullista, kunnallista, maakunnallista ja valtakunnan tason suunnittelua. Työryhmän työskenntelyyn liittyy läheisesti myös Pirkanmaan liiton käynnistämä koko Pirkanmaan maakuntaa koskeva liikennejärjestelmäsuunnittelu.

Ylöjärvellä joukkoliikenteen tarpeet seudun suunnitelmien mukaisesti otetaan huomioon Kirkonseudun osayleiskaavan muutoksessa Viljakkalantien ja rautatien välillä, keskustan osayleiskaavan muutoksessa ja Metsäkylän osayleiskaavassa. Kaupunki on käynnistänyt eteläosan tieverkkosuunnitelman laatimisen syksyllä 2010.

5.2 Jalankulun ja pyöräliikenteen kehittäminen

Osayleiskaavoissa ja asemakaavoissa otetaan huomioon hyvät kevyenliikenteen yhteydet asuinalueiden ja työpaikkojen välillä sekä palvelualueisiin ja keskustaan. Kevyenliikenteen verkostoa täydennetään vaihteittain.

Ulkoilureittiverkostoa ja viheraluejärjestelmää kehitetään osana jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä.

Liikenneturvallisuuksuunnitelman yhtenä tavoitteena on kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen. Vuosittain tehdään pieniä toimenpiteitä liikenneturvallisuuden parantamiseen varatulla 50.000 € määrärahalta. Nykyistä kevyen liikenteen väylien verkkoa täydennetään vuosittain ja väylien palvelutasoa parannetaan mm. rakentamalla levähdyspaikkoja kevyelle liikenteelle. Näihin toimenpiteisiin on varattu 40.000 €.

Uusien alueiden rakentamisen yhteydessä pyritään myös alueelle suunnitellut kevyen liikenteen yhteydet. Merkittävimpiä rakentamis-

hankkeita ovat uuden koulutuskeskuksen ympäristön kevyen liikenteen väylien rakentaminen 200.000 € v.2012.

5.3 Tiehankkeiden toteutus

Yhteistyössä liikenneviraston kanssa laaditaan ennen kaikkea joukkoliikennettä palveleva uusi liittymän rakennussuunnitelma Vaasantieltä (valtatie 3) Metsäkylään. Vaasantiellä Teivon liittymän parannustoimenpiteet suunnitellaan ja rakennetaan, kun asemakaava on lainvoimainen.

5.4 Liikenneinvestoinnit

Keskustassa katuverkkoa täydentävä hanke on Leijatien rakentaminen.

Suunnittelu käynnistetään kahden merkittävän katuverkkoa yhdistävän hankkeen Myllytanhuan ja Siltatie – Lähdevainiontien yhteyden osalta.

Kolmenkulman alueella ja sen ympäristössä selvitetään katuverkosten yhdistämistä.

6. MUUT ILMASTONMUUTOKSEN HILLINNÄN JA SOPEUTUMISEN TOIMENPITEET

6.1 Energiatuotannon kehittäminen

Kaukolämpöverkostoa laajennetaan mahdollisimman paljon yhteistyössä Tampereen Sähkölaitoksen kanssa. Tämä koskee keskustaa ja muiden toimijoiden kanssa Kolmenkulman aluetta.

Kaupungin omistamissa kiinteistöissä toimitaan energiasäästösovimuksen mukaisesti.

6.2 Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

Asemakaavoituksessa ja kunnallisteknisessä suunnittelussa otetaan erityisesti huomioon lisääntyvien hulevesien hallinta ja ohjaaminen sekä käsittely. Näin varaudutaan ääritilanteisiin.

Kaupunki kartoittaa tulvariskialueet vv. 2011 ja 2012.

Poikkeusolojen ohjeet tarkistetaan.

7. TOTEUTTAMISOHJELMIEN SEURANTA

7.1 Seurantaväli, vastuutaho, seurannan käsittely

Toteuttamisohjelmaa seurataan vuosittain ja se päivitetään kunkin vuoden loppuun mennessä.

Seurantavastuu on kunnilla ja Tampereen seudun kuntayhtymällä.

MAL-aiesopimuksen toteutumista seuraa erikseen asetettava ministerin johtama valtion ja kuntien välinen seurantaryhmä.

Seurannasta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja seutuhallitukselle.

7.2 Seurattavat asiat ja mittarit

Seutuyhtymän maankäyttö- ja rakennetyöryhmä (MARA) vertaa vuosittain alkuvuodesta:

- Edellisen vuoden raakamaahankintoja, kaavavarantoja ja -tuotantoa sekä tontinluovutusta rakennesuunnitelmaan ja sen toteuttamisohjelman tavoitteisiin.
- Kuntien kaavoitusohjelmien ja kaavoituskatsausten yhdenmukaisuuden rakennesuunnitelman ja sen toteuttamisohjelman tavoitteiden kanssa.
- Onko kunnissa viety maaseutualueiden yleiskaavoitusta eteenpäin ja onko asemakaava-alueen ulkopuolisen rakentamisen lupapolitiikkaa kehitetty?
- Kuinka kaupunkiseudun yhdyskuntarakenne on tiivistynyt, erityisesti joukkoliikennevyöhykkeillä ja keskustoissa?

Työryhmä raportoi tilannearvion ja johtopäätökset kuntajohtajakoukselle, seutuhallitukselle ja kunnille.

Julkisten palveluiden kehittymisen osalta seurantaa tekee seutuyhtymän seutukoordinaattori ja kaupallisten palveluiden osalta Tradea Oy.

Seudullinen joukkoliikennetyöryhmä arvioi, kuinka tehokkaita toteutetut joukkoliikenteen kehittämistoimenpiteet ovat kaupunkiseudun liikennejärjestelmän kehittämisessä.

Seutuyhtymän ilmastostrategian toimeenpano- ja seurantaryhmä tekee esityksen ilmastostrategiaa toteuttavista seudullisista toimenpiteistä ja niiden käynnistämisyjärjestyksestä sekä seurannasta.